VIGYÁZZUNK EGYMÁSRA!

Fény és árnyék a munkavédelemben

Még sok évre van szükség ahhoz, hogy a kapitalizmustól öröklött gyárak elhanyagolt berendezéseit a szocialista követelményeknek megfelelően átalakítsák. Évről évre közelebb jutunk azonban a célkitűzésünkhöz, mert jelenleg is jelentős összegeket fordítunk a szociális ellátás javítására.

Minden évben valami új

A Kenderfonógyárban is meghozza minden esztendő a maga újdonságát. A korszerű üzemi iszapfürdő és az üzemi rendelő kiépítése után ebben a hónapban ismét tovább fejlődik a gyár egészségvédelmi létesítményeinek száma. A közeli napokban adják át az újonnan épített inhaláló helyiséget, amely a légzési zavarokkal küszködő dolgozók részére nyújt enyhülést, gyógyulást, vagy megelőzést.

Szerepel az üzem ez évi fejlesztési tervében az egészségtelen munkahelyek korszerűsítése, illetve az ártalmak megszüntetése is. Különösen poros még most is a kártoló, valamint az előfonó és a spreader, illetve a gillfonógépek környezete. Ezért az üzem vezetősége gondoskodik arról, hogy korszerű porelszívással egészséges munkakörülményeket teremtsen az itt foglalkoztatott dolgozóknak is.

Ezek az eredmények a munkásokról való szüntelen gondoskodás kis fényei. Meg kell azonban mondani, hogy árnyak is nehezednek a szüntelenül javuló munkásvédelemre.

A könnyelműség következménye

Több dolgozó nem becsüli meg eléggé a kormány és az üzem segítségét és nem viselkedik megfelelően munka közben. A könnyelmű és gondatlan magatartásból számos esetben súlyos balesetek származnak. A közelmúltban is sajnálatos eset történt. Bodó László ifjúmunkás, a vizesfonó osztály anyagmozgatója játék közben fellökte a gép mellett dolgozó Tombácz Rozáliát. Tombácz Rozália szerencsétlenül esett a földre és alsó karján csontrepedést szenvedett. A könnyelmű Bodó Lászlót a vállalatvezetőség korábban már többször figyelmeztette, mostani, súlyos következménnyel járó fegyelmezetlenségéért pedig írásbeli megrovásban részesítette és még azzal is sújtotta, hogy az 1957. évre számára járó nyereségrészesedés 50 százalékát megvonja tőle.

A példás büntetés bizonyára meggondolásra készteti majd azokat is, akik Bodó Lászlóhoz hasonlóan nincsenek tekintettel az üzemben történő játszadozás veszélyeire.

Szűcs István,
a Kenderfonógyár biztonsági megbízottja

Boczonádi-kaptártól *a méhpempőig*

Értékes és érdekes a szegedi méhészkiállítás

A vasárnap megnyílt méhészeti kiállítás számos szakembert és érdeklődőt vonzott már eddig is a légóparancsnokság helyiségébe. A kiállítás megérdemli a látogatottságot, mert valóban érdekes és színvonalas anyagot nyújt a nézőnek.

A kiállítás ismerteti a kaptárak fejlődését,

az 1600-as évektől

egészen napjainkig. A kezdetleges eszközökön keresztül eljutunk a jelenleg Magyarországon legjobban elismert Nagyboczonádi-féle kaptárhoz. *A szegedi vándorméhészek, a róluk elnevezett lapozó kaptárt alkalmazzák a legszívesebben.* Ez a maga nemében egyedüli megoldás. A lapozó kaptár kitűnően bevált, a két-háromszáz kilométeres vándorutak alkalmával. Nagyon érdekes a két anyarendszerű, de közös gyűjtőhellyel megszerkesztett méhlakás, ahol a két *család* külön-külön fejlődik, viszont termelésük közösen bonyolódik le. Megemlíthetjük az úgynevezett Romhányi-kaptárt is (készítője ma is él), amely kis helyet foglal el és az időjárás viszontagságait kitűnően bírja. A szegedi méhészek — főleg vándorméhészekről lévén szó — kezdik megkedvelni a Romhányi-féle kaptárt.

Szemléltetően mutatja

a kiállítás a méhészeti segédeszközöket is. *Különösen érdekes a pergető fejlődése.* A mintegy 200 évvel ezelőtti zsinóros meghajtású pergető a szíjmeghajtásos, és a fogaskerék-rendszerű megoldásokon keresztül jutott el a mai legmodernebb pergetőig, amely sugármeghajtású és 24 keret van benne.

A falon elhelyezett színes rajzok a méh szervezetét, különböző betegségeit, lakását ábrázolják. Kis asztalon a rendkívül hasznos állat termékeit és azok felhasználását ismerjük meg. Így a mézen kívül a viasz a méh fő terméke, amelyet *60—70 árufajta előállításánál veszznek igénybe.* Elárulhatjuk, hogy a rúzs, arckrém, borotvaszappan, de még a »Tangó« beeresztőpaszta is tartalmaz méhviaszt. A kiállítás büszkesége pedig — legalább is női téren —, *az eredeti anyaméhpempő,* amelynek dobozát meg lehet tapintani, sőt, ha szépen megkérik a kalauzoló szakembert, még a csodálatos maszszát is megmutatja.

Figyelmet érdemel a méz

nagy kalória-tartalma

is. Egy kiló méz három kiló hús, vagy két kiló tojás, vagy öt liter tej kalóriaértékével egyenlő.

Talán az egész kiállítás leglényegesebb része a beporzással kapcsolatos tudnivalók ismertetése. Mint azt a szovjet tudósok is megállapították: a méh döntő szerepe a gyümölcsfák és magvas növények beporzásában van. Két fa mutatja a méhjárta és méhek által elhanyagolt növény jelentős gyümölcstermési különbségét. Itt a permetezésen van a fő hangsúly, mert ha túlságosan sokat permetezik a fát, a méhek nem látogatják. Ugyanakkor kevéssel sem szabad beérni.

A kiállítás tehát — e néhány kiragadott példa is arról beszél —, nagyon érdekes. *A műemlékszámba menő évszázados régiségek, a bő szakirodalom és sok más látnivaló mindenki számára élményt jelent.*

Ma békegyűlést tartanak Szegeden a római katolikus papok

Ma, kedden délelőtt jelentős esemény lesz Szegeden. Az OPUS PACIS országos intéző bizottságának felhívására délelőtt 10 órakor a Hazafias Népfront Vörösmarty utcai helyiségében a megyei és a szegedi római katolikus papok békegyűlést tartanak. Megnyitót Szécsi Antal mond: »A nemzetközi helyzet és a béke ügye« címmel, Dr. Pálmai József az atomerőről, dr. Szilas József pedig: »A háború erkölcsi vonatkozásai az újabb romboló fegyverek korában« címmel tart előadást. Ezután hozzászólások következnek.

A „Moszkva — Szputnyik" címre több mint 90 ezer levél és távirat érkezett

A Pravda legutóbbi száma hatalmas szemlében nyújt áttekintést arról a postaanyagról, amely a »Moszkva — Szputnyik« címre a mesterséges holdak fellövésével kapcsolatban érkezett. Kiváló tudósok és egyszerű emberek egyhangúlag hangsúlyozzák, hogy a szovjet tudósok, mérnökök és munkások világraszóló tettet hajtottak végre, amikor fellőtték a mesterséges holdakat, ezzel bebizonyították az egész világnak, hogy mire képes a szocialista társadalom népének alkotó géniusza.

A »Moszkva — Szputnyik« címre több mint 90 ezer levél, távirat és rádióüzenet érkezett, 58 külföldi országból 3425 levelet és táviratot, valamint több mint 300 olyan csomagot küldtek, amelyek különféle fényképeket és hangfelvételeket tartalmaznak a mesterséges holdakról.

A Pravda közlése szerint eddig több mint 1300-an jelentkeztek, hogy elsőnek repülhessenek fel a világűrbe.

Egyhetes KISZ-titkári tanfolyam kezdődött Szegeden

A Kommunista Ifjúsági Szövetség Szeged városi bizottsága rendszeresen gondoskodik a szegedi KISZ-titkárok továbbképzéséről, hogy fontos megbízatásuknak minél jobban eleget tehessenek. Tavaly két alkalommal rendeztek számukra háromnapos tanfolyamot, most pedig egyhetes továbbképző tanfolyamra hívták össze Szeged üzemi és hivatali KISZ-titkárait.

Az egyhetes továbbképzés tegnap, hétfőn reggel kezdődött meg a szegedi Ifjúsági Házban, és a további napokon is ott tartják az előadásokat reggel nyolctól este 6 óráig. A hétfői megnyitón részt vett Gyovai Lajos elvtárs, a KISZ Csongrád megyei Bizottságának titkára is. Az első előadást Törköly Ferenc elvtárs, az MSZMP Szeged városi pártbizottságának tagja tartotta meg és ebben részletesen értékelte a kommunista és munkáspártok moszkvai konferenciájának tanulságait.

A további előadások során a szegedi üzemi és hivatali KISZ-titkárok megismerkednek mindazokkal a tennivalókkal, amelyek a KISZ országos értekezletéből adódnak, ezenkívül az előadások és a megbeszélések révén a KISZ-munka elméleti és gyakorlati tudnivalóit sajátíthatják el. Az előadások mellett a tanfolyam programjában mozgalmi indulók és népdalok tanulásai is szerepel, valamint közös szórakozások — színház- és mozilátogatások —, hozzák közelebb egymáshoz a KISZ-titkárokat. E tanfolyamnak a fontos előadásra kerülő anyagok elsajátítása mellett ugyanis az is célja, hogy szorosabb kapcsolatot teremtsen a szegedi üzemi, hivatali KISZ-szervezetek vezetői között, és a kölcsönös tapasztalatcserével sikeresebbé tegye munkájukat.

VAN IS, meg NINCS IS ÚJ, MEGFELELŐ ÉPÜLETE *a Londoni körúti Gyermekotthonnak*

Miért késnek a volt Vasútforgalmi Technikum átalakítási munkálatai?

A Délmagyarország októberben cikket közölt a Londoni körúti Állami Gyermekotthon helyzetéről. Megírta a cikk, hogy öt hivatásos nevelő száz gyermeket nevel ebben az intézetben, melyet az árvíz után építettek, s melyben a felszabadulás előtt 40—50 gyermek nyert elhelyezést. Megírta a nevelők és a gyermekek közös gondját: nincs elég hely a játékhoz, nincs kultúrterem, az alsótagozatú gyermekek nevelésében a helyhiány okoz sok gondot. Fölvetette a cikk azt is, hogy szükséges lenne az épület szomszédságában megürült Vasútforgalmi Technikum épületeit a gyermekotthon rendelkezésére bocsátani.

MEGVAN A KIUTALÁS!

A III. kerület legutóbbi tanácsülésén most megszületett a határozat, mely a Vasútforgalmi Technikum épületét a gyermekotthonnak utalta ki. Az átalakítási tervek is elkészültek, s az építkezések után nemcsak a Londoni körúti gyermekotthon kerülne jobb helyzetbe, hanem a Móravárosi Általános Iskola is, mely az otthon jelenlegi épületében hét-nyolc tantermet kapna.

A gyermekotthon létszámát is kb. 50 százalékkal lehetne emelni az új épületben.

Az intézet igazgatója — Kiss Sándor régi, gyakorlott pedagógus — most a tanács illetékeseivel együtt mégis gondban van. Az átalakításokra szükséges pénzt későn igényelték, akkor, amikor a minisztérium a felújításokra engedélyezett összegeket már »leütemezte« a tanácsoknak. Átmenetileg úgy látszott, hogy a rendkívül fontos átalakításokra 1958-ban már nem kerül sor, de Kiss Sándor igazgató nem hagyta gyermekeit.

A PÉNZ — EGYELŐRE ÍGÉRET

Felutazott Budapestre a minisztériumba, ahol az illetékesek megígérték, hogy pótlólag előteremtik a munka elvégzéséhez szükséges összeget. Azt üzenték azonban a helyi tanácsszerveknek, hogy valamilyen elhalasztható felújítás munkálatait csak akkor kezdjék meg, mikor a minisztérium a pénzt már megszerezte, s addig lássanak neki a volt Vasútforgalmi Technikum épületének átalakításához.

Kiss elvtárs örömmel jött vissza az üzenettel, a tanácsnál is örültek a pénz ígéretének, az átalakítási munkák mégsem kezdődtek meg. Így azután van is, meg nincs is új épülete a gyermekotthonnak. Van némi bizalmatlanság ugyanis a tanács pénzügyesei között a minisztérium pénzügyi ígéretei irányában. Lehet, hogy erre van ok, lehet, hogy nincs. Akár van azonban, akár nincs, félős, hogy a bizalmatlanságnak ezúttal a Londoni körúti gyermekotthon fizeti meg az árát.

MEGÉRTÉST, BIZALMAT!

A gyermekotthon nevelői megható szeretettel, kiapadhatatlan szívvel végzik munkájukat. Valóban sikerül is a gyermekek számára második otthont teremteniök. A négyéves együttlét után, mikor a gyermekek másik intézetbe mennek, hogy a felső tagozaton tanuljanak tovább, meghatottan búcsúzik a sok kicsi az intézettől, s különösen a nevelőktől. Sok szív, sok lelkesedés, sok szeretet jellemzi az itteni munkát és a tanácstól kért segítség, a munka megkezdése szintén csak szívet igényel. Szívet, megértést és bizalmat.

Szovjet légitaxi

Oleg Ontonov ukrán konstruktőr megépítette a szovjet légitaxit, a »Méhecske« nevű utasszállító repülőgépet. Az új hat-nyolcszemélyes utasszállító repülőgép kiválóan alkalmas rövid távolságok nem túlságosan magas berepülésére. Nincs szüksége különleges repülőterekre — 5—600 méter kifutópálya elég a fel-, illetve leszálláshoz. Az óránként 50—230 km-es sebességgel repülő gép kezelése igen könnyű, rövid gyakorlattal elsajátítható.

A szegedi piacok forgalma jelentősen növekedett

— Az idén minden hónapban lesz vásár —

A múlt év számadatai érdekes módon bizonyítják a szegedi piacok forgalmának növekedését, az 1956-os esztendőhöz viszonyítva. A helypénzek összege csaknem megkétszereződött, s bár ebben szerepet játszik a kis címletű helypénzek eltörlése is, ennek ellenére a nagy felfutás a piaci forgalom bővülését jelenti.

Talán még jobban lemérhető ez a tény, ha a városi mázsákon történt mérések adatait nézzük. 1956-ban 64 ezer 785 mázsálást hajtottak végre, a múlt évben pedig 68 465-öt. Ez természetesen nem teljes kép a forgalomról, mert sok árut nem mértek le. Különösen élőállatból volt nagy felhozatal. Erre legjellemzőbb a decemberi statisztika: Több mint kétezer hízott sertést hajtottak a piacokra. Sokan érdeklődtek a szombati nagy felhozatal okáról. Ennek magyarázata az, hogy egyes községeket vész miatt zároltak, s ezek most felszabadultak, másrészt a magasabb árak is vonzották az eladókat. Mintegy 500 hízott sertés volt szombaton, az árakban csekély csökkenés volt észlelhető.

Az idén további nagy forgalomnövekedésre lehet számítani. Öt országos vásár lesz: február, május, július, szeptember és november hónapok második szombat-vasárnapján. A fennmaradó hét hónapban havi állatvásárok lesznek, mindig az első szombaton. A gazdag program még a múlt évit is túlszárnyaló forgalomnövekedést ígér, különösen ha az időjárás is kedvező lesz.

Bezzeg Nyugaton...

Ez a kávé valóban jól sikerült. Ízét, zamatát élvezve lassan iszogatom.

Hirtelen pohár csörren. Egy új vendég viharzott be, aki kabátjával ügyetlenül lesodorta az egyik közeli asztalról a kávéscsészét. A szeleburdi ifjú hölgy bocsánatkérő mosolyt vett az idősödő úr felé, akinek kávéja most a széttört cserepeken csillog. Azután gyorsan a velem szemközti asztaltól felugró elegáns úr felé tart, aki már int is a felszolgálónak, hozzanak a pórul-járt vendégnek újabb feketét, az ő számlájára.

Nem sokat törődöm velük, de túl hangosan beszélnek. Először köznapi dolgokról, azután hallom: Tudom Nyugaton...

Tudod Jenő! Manapság itt borzasztó dolgok történnek. Képzeld! A rádió 6-kor bemondta, hogy valamelyik pesti kórház véradókat keres. Egy súlyos operált betegnek kellene a vér. Hát ez is csak nálunk történhet meg. Hogy lehet, hogy egy kórházban ez nincs.

A már idősödő úr bólint. »Bizony, régen nem így volt«.

— Bezzeg Nyugaton... — folytatta a hölgy. S ezután kimerítő beszámoló következik, hogy mit írt a régi barátnő Amerikából. Anci így... Anci úgy... csak úgy ömlik a szó a festett ajkakról.

Most már halkabban beszél. Úgy látszik »gyanús« vagyok neki. Csak annyit értek meg, hogy Ancinak »jó a sora«. Háztartási alkalmazott egy özvegy orvosnál.

Azon gondolkodom, hogyan kellene elmondani ennek a Nyugatot imádó hölgynek, hogy amiért abban a pesti kórházban esetleg nincs konzervált vér, azért még nem rossz a mi társadalmunk. Lehet, hogy most nem rendeltek kellő mennyiségben. Vagy talán különleges vércsoportba tartozó egyének segítségére lenne szükség. Az is lehet, hogy rossz volt az elosztás.

De majd jobb lesz!

Beszélni kellene velük. Rájuk nézek. Ismét hallom a hölgy hangját. Itt biztos elpusztul. De kint megmentenék.

Valóban mi lesz vele? Tényleg meghalhat? Nem! nem! és nem! Valamilyen formában segíteni fognak. Biztos már meg is érkezett a szükséges vér — gondolom. El kellene mondani nekik is, hogy bizzanak. S még valamit, bizonyítani kellene, hogy a mi társadalmunkban sokkal több az előre mutató, mint a visszahúzó. Mivel is. Talán azzal, hogy ma a korzón nehéz megkülönböztetni az egyetemi tanár feleségét a gyári munkásnőtől.

Vagy mással? Már indulnék, hogy vitázzam velük, de ekkor megszólal a rádió. »Az Uzsoki utcai kórház közli, hogy betegüknek, akinek két órával ezelőtt vért kértek. Nincs már szükség több segítségre. Megkapta. 120 perc alatt több, mint kétezren jelentkeztek, hogy segítsenek embertársukon«.

(dénes)